

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 30.09.2020
Vår ref.: 200709319-131 , 201904894-171, 201913746-
37, 201912287-35
Arkiv: 517 / 517 / 611 / 617

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandlere:
Magnus Tandberg Holth
Katrine Stenshorne Odenmarck
Marte Lundsbakken

Faurefjellet vindkraftverk og 132 kV ledning Faurefjellet - Måkaknuten. Oversendelse av klager på fem vedtak av 16.06.2020 og klage på ett vedtak av 21.08.2020.

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fattet den 16.06.2020 følgende fem vedtak vedrørende Faurefjellet vindkraftverk og 132 kV kraftledning Faurefjellet – Måkaknuten i Bjerkreim kommune i Rogaland:

1. Vedtak om endringer i konsesjonen for Faurefjellet vindkraftverk
2. Godkjenning av detaljplan/miljø-, transport- og anleggsplan for Faurefjellet vindkraftverk
3. Vedtak om endringer i konsesjonen for 132 kV ledning Faurefjellet-Måkaknuten
4. Ekspropriasjonstillatelse for etablering av 132 kV ledning Faurefjellet-Måkaknuten
5. Godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for etablering av 132 kV ledning Faurefjellet-Måkaknuten

Vedtaket om konsesjonsendringer for vindkraftverket omfatter endret frist for idriftsettelse av anlegget fra 31.12.2020 til 31.12.2021, endret maksimal varighet fra 31.12.2045 til 31.12.2046, økt installert effekt i vindkraftverket fra 60 MW til 67,2 MW, ca. 1,7 km² reduksjon av planområdet og ny trasé for deler av adkomstveien. Utbyggingsløsningen i godkjent detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) består av 12 vindturbiner, hver med installert effekt på 5,6 MW.

Vedtaket om konsesjonsendringer for 132 kV nettilknytning omfatter justert trasé ved innføringen mot Faurefjellet transformatorstasjon, justert trasé ved innføringen mot Måkaknuten transformatorstasjon, justert plassering og bygging av elektriske anlegg i Måkaknuten

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

transformatorstasjon, endret frist for idriftsettelse fra 31.12.2020 til 31.12.2021 og endret maksimal varighet fra 31.12.2045 til 31.12.2046.

NVE avslo i vedtak av 21.08.2020 en søknad om ytterligere utsettelse av fristen for idriftsettelse fra 31.12.2021 til 31.12.2022. Vi avslo samtidig en søknad om å endre maksimal varighet fra 31.12.2046 til 31.12.2047.

Vi har mottatt totalt 14 klager på ett eller flere av vedtakene av 16.06.2020. Vi har mottatt én klage på vedtaket av 21.08.2020.

Flere klagere ber NVE om å beslutte utsatt iverksettelse av vedtakene inntil klagen er avgjort. NVE besluttet ikke utsatt iverksettelse av de fire vedtakene av 16.06.2020 som er fattet i medhold av energiloven i brev av 21.08.2020, NVE ref. 201904894-139.

Alle klagen er gitt innen klagefristen. NVE mener alle klagerne har en geografisk eller tematisk tilknytning til vedtakene. Mange av klagen har like eller tilsvarende klagegrunner. NVE har derfor tatt alle klagen til klagebehandling uten en nærmere og inngående vurdering av rettslig klageinteresse etter forvaltningsloven (fvl.) § 28. NVE har forberedt klagen i tråd med fvl. § 33.

Vi kan ikke se at noen av klagen gir grunnlag for å endre våre vedtak av 16.06.2020 om konsesjonsendringer for vindkraftverket, godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket, konsesjonsendringer for nettilknytningen, godkjenning av MTA for nettilknytningen og ekspropriasjonstillatelse for nettilknytningen. Vi kan heller ikke se at klagen på vårt vedtak av 21.08.2020 om frist for idriftsettelse av vindkraftverket gir grunnlag for å endre dette vedtaket. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Det er i klagen lagt fram ny informasjon om mulige virkninger for TV-signaler, og Norsk Vind har lagt fram ny informasjon om støy som viser at støynivået for naboer øker noe. NVE anmoder derfor OED om å vurdere å sette vilkår om emisjonsmålinger og nye «worst case»-støyberegninger til godkjenningen av detaljplan/MTA for Faurefjellet vindkraftverk. Vi anmoder også OED om å vurdere å sette vilkår i godkjenningen av detaljplan/MTA om at Norsk Vind i dialog med NTV skal vurdere virkninger for skyggenettsenderen i Øvstebødalen før vindturbinene monteres.

1. Bakgrunn

Norsk Vind Faurefjellet AS (Norsk Vind) har endelig konsesjon i medhold av energiloven for å bygge og drive Faurefjellet vindkraftverk. NVE ga konsesjon til prosjektet i vedtak av 15.09.2014, og OED stadfestet konsesjonen i vedtak av 16.11.2017. OED ba i klageavgjørelsen NVE om å utstede ny konsesjon med departementets tilleggsvilkår. Denne konsesjonen er datert 01.12.2017, NVE ref. 200709319-98.

Norsk Vind har også endelig konsesjon i medhold av energiloven for å bygge og drive en 132 kV kraftledning fra Faurefjellet vindkraftverk til Måkaknuten transformatorstasjon. Denne konsesjonen ble meddelt av NVE 21.12.2015, NVE ref. 201502066-16. NVEs konsesjonsvedtak ble ikke påklaget.

I konsesjonen for Faurefjellet vindkraftverk er det blant annet vilkår om at NVE skal godkjenne dokumentasjon på ledig nettkapasitet, detaljplan og MTA. I konsesjonen for 132 kV kraftledning er det blant annet vilkår om at NVE skal godkjenne MTA.

Etter å ha mottatt søknader og planer fra Norsk Vind, fattet NVE den 16.06.2020 følgende fem vedtak vedrørende Faurefjellet vindkraftverk og 132 kV kraftledning Faurefjellet – Måkaknuten i Bjerkreim kommune i Rogaland:

1. Vedtak om endringer i konsesjonen for Faurefjellet vindkraftverk
2. Godkjenning av detaljplan/miljø-, transport- og anleggsplan for Faurefjellet vindkraftverk
3. Vedtak om endringer i konsesjonen for 132 kV ledning Faurefjellet-Måkaknuten
4. Ekspropriasjonstillatelse for etablering av 132 kV ledning Faurefjellet-Måkaknuten
5. Godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for etablering av 132 kV ledning Faurefjellet-Måkaknuten

NVE mottok 04.08.2020 en søknad fra Norsk Vind om ytterligere to konsesjonsendringer for Faurefjellet vindkraftverk. Dette gjaldt utsatt frist for idriftsettelse og endret maksimal varighet på konsesjonen. NVE avslø søknaden om endringene i vedtak av 21.08.2020.

2. Presentasjon av klagen og kommentarer fra konsesjonæren

2.1. Innledning

NVE har mottatt 14 klager, samt flere ettersendte begrunnelser, på ett eller flere av de fem vedtakene som ble fattet 16.06.2020. Vi har mottatt én klage på vedtaket som ble fattet 21.08.2020.

Tabell 2 gir en kortfattet oversikt over klagen som NVE har mottatt på vedtakene av 16.06.2020. Her presenteres klageren(e) og hvilke vedtak klagen retter seg mot. Høyre kolonne i tabellen gir en kortfattet oversikt over hva slags endring klageren(e) ber om og hva NVE anser for å være de mest sentrale klagegrunnene.

Nye forhold som klagerne anfører og som ikke tidligere er vurdert, samt forhold som NVE mener bør utdypes nærmere, er nærmere omtalt i kapittel 3. NVE har i tabell 2 og i kapittel 3 kun tatt med de forhold som vi mener er aktuelle for behandling av de innkomne klagen. For øvrig viser vi til de fullstendige klagen, som er tilgjengelige gjennom SeDOK/eInnsyn.

2.2. Hovedpunkter i klagene på vedtakene av 16.06.2020

2.2.1. NVEs skjønnsutøvelse

Alle klagerne er uenige i NVEs skjønnsutøvelse. De mener den godkjente utbyggingsplanen for vindkraftverket og nettilknytningen vil medføre vesentlige negative virkninger for omgivelsene. Temaer som nevnes av mange er blant annet visuelle virkninger, støy og naturmangfold. De fleste klagerne ber om at NVEs vedtak omgjøres. Flere klagerne er kritiske til ordlyden i vilkåret om lysmerking i godkjenningen av detaljplan/MTA.

2.2.2. Saksbehandlingen

Flere klagerne mener det er heftet saksbehandlingsfeil ved NVEs vedtak. Saksbehandlingsfeilene som anføres er knyttet til høringen av søknadene/planene, manglende objektivitet og tilgangen til dokumenter.

2.2.3. Lovtolkningen

Flere mener NVEs vedtak er i strid med forskrift om konsekvensutredninger og EUs regelverk om konsekvensutredninger. Det anføres at det ikke er hjemmel for å meddele ekspropriasjonstillatelse til 132 kV kraftledningen.

Tabell 1: Presentasjon av innkomne klager og sentrale klagegrunner

Klager	Dato(er)	Vedtak som påklages	Sentrale klagegrunner og endring som ønskes
Bjerkreim kommune	02.09.2020	Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket	Kommunestyret gjorde 01.09.2020 følgende vedtak: <ol style="list-style-type: none">Bjerkreim kommune viser til tidligere vedtak og påklager NVE sin godkjenning av MTA plan.I sak 007/20, Høringsuttale MTA plan, og sak 077/19, Klage fra utbygger på ikke innvilget dispensasjon fra kommuneplan, har Bjerkreim kommune påpekt at ny utbyggingsløsning ikke kan godkjennes uten ny konsekvensutredning.
Rogaland fylkeskommune	02.09.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket Konsesjonsendringer for 132 kV ledning Godkjenning av MTA for 132 kV ledning Ekspropriasjonstillatelse for 132 kV kraftledning	Fylkesutvalget i Rogaland gjorde 01.09.2020 følgende vedtak: <ol style="list-style-type: none">De godkjenninger NVE har gitt for Faurefjell vindkraftverk med tilhørende nettilkobling i vedtak 16.06.2020 påklages.Fylkesutvalget mener prosjektet er mangelfullt konsekvensutredet i forhold til gjeldende krav i forskrift om konsekvensutredning, og at beslutningsgrunnlaget er utilstrekkelig til å kunne konkludere at den samfunnsmessige nytteverdien av prosjektet er større enn de negative virkningene for miljø og samfunn.Fylkesutvalget ber om at de vedtak som er fattet omgjøres, herunder godkjenning av endringer i utbyggingsløsning, frist for idriftsettelse, forlenget konsesjonsperiode og ekspropriasjonstillatelse.

Fylkesmannen i Rogaland (FM)	03.07.2020 02.09.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket	Fylkesmannen klager på økningen i samlet installert effekt og godkjenning av endret vindturbintype fra Enercon E-70 til Vestas V150. De klager på at gjeldende KU ikke tilfredsstillende forskriftskravene og mener ny KU må gjennomføres, og på manglende vurdering av samlet belastning for sårbare arter. Videre mener de at det må være et vilkår at vindkraftverket skal drifttest i samsvar med Miljødirektoratets veileder for støy T-1442/2012, og at eksisterende vei må fjernes og revegeteres der det gis tillatelse til bygging av ny vei.
Norges Televisjon AS (NTV) v/ Advokatfirmaet Hjort DA	06.07.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket	Mener de to vedtakene må oppheves, fordi det foreligger saksbehandlingsfeil knyttet til håndteringen av påvist risiko for forstyrrelse av TV-signalet som har virket inn på vedtakets innhold. Ber om ny saksbehandling som sikrer tilstrekkelig oppdaterte og relevante utredninger, slik at NTVs virksomhet blir hensyntatt og ivaretatt. Dersom vedtakene ikke oppheves, ber NTV OED om å gripe inn og presisere hvilke krav som skal stilles i tiltaksplanen. Legger fram en rekke kommentarer til konsesjonærens tiltaksplan.
Aksjonsgruppa mot vindkraft-utbygging på Faurefjellet v/Marit Brevik (Aksjonsgruppa)	15.07.2020 18.07.2020 26.08.2020 01.09.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket	Ber NVE/OED om å omgjøre de to vedtakene og avslå konsesjonsendringene og detaljplan/MTA. Mener det foreligger flere saksbehandlingsfeil og at vedtakene derfor er ugyldige. Er uenige i NVEs faglige skjønnsvurderinger av virkningene ved den nye utbyggingsløsningen, særlig knyttet til støy, synlighet, lysmerking, drikkevann, tap av natur- og leveområder og sumvirkninger. Mener det mangler konsekvensutredninger og samfunnsøkonomiske analyser. Ønsker at NVE pålegger konsesjonær å utarbeide en ny støyutredning. Kommenterer også egne erfaringer med konsesjonæren og anmodningen til OED om statlig plan.
		Godkjenning av MTA for 132 kV ledning	Slutter seg til klagen fra Motvind Norge, og skriver at denne utgjør vedlegg 4 til deres klage. Ønsker at alle høringsuttalelser i saken også tas med som grunnlag og del av klager.
Motvind Dalane og Motvind Sørvest	08.07.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket Konsesjonsendringer for 132 kV ledning	Ber om at alle vedtakene oppheves og at søknadene avslås. Har opplyst at begrunnelse ville bli ettersendt. <i>NVE ba i e-post av 20.08.2020 om å få tilsendt begrunnelsen innen 02.09.2020, og opplyste om at vi etter den datoen ville ta klagen til behandling. NVE har ikke mottatt noen</i>

		Godkjenning av MTA for 132 kV ledning Ekspropriasjons-tillatelse for 132 kV kraftledning	<i>ettersendt begrunnelse fra Motvind Dalane/Motvind Sørvest.</i>
Motvind Norge	20.07.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket Konsesjonsendringer for 132 kV ledning Godkjenning av MTA for 132 kV ledning	Slutter seg til klagen fra Aksjonsgruppa. Mener Norsk Vind ikke bør få utsatt frist for idriftsettelse. Begrunner klagen med at det er på tide at det stilles krav til Norsk Vind om at det er deres egen risiko å overholde fristene, og at det har konsekvenser at fristene ikke overholdes.
		Ekspropriasjons-tillatelse for 132 kV kraftledning	Mener vedtaket må omgjøres og søknaden avslås. Primært fordi det ikke er tilstrekkelig hjemmel for tiltaket i ekspropriasjonsloven, subsidiært fordi inngrepet ikke er «tvillaust meir til gagn enn til skade».
FNF Rogaland	21.07.2020 02.09.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket Konsesjonsendringer for 132 kV ledning Godkjenning av MTA for 132 kV ledning Ekspropriasjons-tillatelse for 132 kV kraftledning	Mener endringene i planene fra konsesjonstidspunktet til i dag er så store at anleggene må utredes på nytt. Trekker særlig fram temaene naturmangfoldloven, hubro, klimaeffekter, samlet belastning, sumvirkninger, støy, lysmerking og drikkevann. Mener detaljplan/MTA ikke gir en troverdig beskrivelse av veianlegg og at beskrivelsen av skjæringer og fyllinger er mangelfull.
NOF Dalane lokallag v/ John Grønning	1.7.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket Konsesjonsendringer for 132 kV ledning Godkjenning av MTA for 132 kV ledning	Mener tillatelsene må trekkes tilbake på grunn av de biologiske kvalitetene og verdiene i de aktuelle områdene.
Anbjørg Fuglestad Serigstad m.fl.	21.07.2020	Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket	Anmoder NVE om å gjøre om vedtaket om godkjenning av detaljplan/MTA. Mener økt høyde på vindturbinene gjør at ulempene nå er

			større enn fordelene. Mener planen er mangelfull på flere punkter. Trekker særlig fram manglende utredning av støy- og skyggekastvirkninger for bebyggelsen på Fulgestad/Høgevoll og manglende visualiseringer fra samme område. Nevner også sumvirkninger fra flere vindkraftverk.
Terje og Marianne L. Munthe	21.07.2020	Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket	Viser til klagen fra Aksjonsgruppa, som de er medklagere på. Skriver at NVEs godkjenning av detaljplan/MTA må kjennes ugyldig, alternativt at turbin nr. 8 og 12 må flyttes lenger unna hytta deres. Klagegrunnene er primært manglende nabovarsling/medvirkning, manglende utredninger og verdien av Faurefjell som uberørt naturområde for allmennheten.
Vidar Birkeland	21.07.2020 16.08.2020	Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket	Viser til klagen fra Aksjonsgruppa, som han er medklager på. Skriver at vedtaket er ugyldig fordi de foreligger flere saksbehandlingsfeil. Ber om at vedtaket omgjøres. Krever full konsekvensutredning, fordi økningen i samlet installert effekt sammenlignet med tidligere konsekvensutredet utbyggingsløsning er på mer enn 10 MW.
Anne og Frank Tollefsen	20.07.2020	Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket Ekspropriasjons-tillatelse for 132 kV kraftledning	Viser til klagen fra Aksjonsgruppa, som de er medklagere på. Mener saksbehandlingen bør avvende stortingsmeldingen på grunn av mange feil og dårlig utredninger. Skriver at de er blant grunneierne som konsesjonær trenger avtale med for å benytte jordarealer til transporten opp til Faurefjell. Mener den meddelte ekspropriasjonstillatelsen gjør at konsesjonær er lite aktive opp mot de som må avstå grunn.
Jane Nygård	12.07.2020	Konsesjonsendringer for vindkraftverket Godkjenning av detaljplan/MTA for vindkraftverket Konsesjonsendringer for 132 kV ledning Godkjenning av MTA for 132 kV ledning Ekspropriasjons-tillatelse for 132 kV kraftledning	Mener NVEs vedtak er «slett arbeid» og gjør oppmerksom på at «dere er ansvarlige for konsekvensene deres vedtak vil få». Mener mange beregninger i vedtaket er utført på feil grunnlag, og klager på at endringer som er godkjent ikke har vært på høring.

2.3. Konesjonærens kommentarer til klagen på vedtakene av 16.06.2020

NVE har sendt alle klagen på vedtakene av 16.06.2020 til konesjonær for uttalelse. Vi mottok kommentarer fra Norsk Vind den 25.08.2020, 09.09.2020 og 24.09.2020.

Norsk Vind skriver innledningsvis at kommentarene i hovedsak er knyttet til klagenes argumentasjon rundt tekniske forhold som de oppfatter som relevante for prosjektet. De har i liten eller ingen grad kommentert argumentasjon knyttet til saksbehandlingen.

Opplysninger fra Norsk Vind som er relevante for NVEs vurdering av klagen er nærmere omtalt i kapittel 3. For øvrig viser vi til de fullstendige kommentarene, som er tilgjengelige gjennom SeDOK/eInnsyn.

2.4. Hovedpunktene i klagen på vedtaket av 21.08.2020

Norsk Vind klager på NVEs vedtak av 21.08.2020 i brev datert 10.09.2020. Norsk Vind mener at NVE ikke i tilstrekkelig grad har vektlagt de forholdene som taler for å innvilge søknaden om utsatt frist. Videre mener de det foreligger feil ved NVEs vedtak. Norsk Vind anmoder OED om å omgjøre NVEs vedtak og innvilge søknaden om at frist for idriftsettelse for Faurefjellet vindkraftverk forlenges til 31. desember 2022, med tilhørende 25 års varighet av konesjonen, dvs. frem til 31. desember 2047.

Norsk Vind viser til at saksbehandlingstiden knyttet til søknaden om statlig arealplan er et forhold utenfor deres kontroll. De mener at de som konesjonær må kunne forvente – og ha krav på – at fristene i konesjonen tilpasses energimyndighetenes saksbehandlingstid. Videre viser de til at NVE i vedtaket uttaler at klagen på detaljplan/MTA og konesjonsendringer for Faurefjellet vindkraftverk ikke er til hinder for at anleggsarbeidene kan igangsettes. Dette mener Norsk Vind er en feil, da det ikke kan igangsettes anleggsarbeider før forholdet til gjeldende arealplaner er avklart gjennom søknaden om statlig arealplan.

Videre viser Norsk Vind til at alminnelig frist er fem år fra konesjonstidspunktet, og at det i Stortingsmelding 28 (2019-2020) fra juni i år er lagt opp til en videreføring av denne tidsrammen. Norsk Vind anfører at OED altså fremdeles anser det som rimelig med fem års frist fra endelig konesjonsvedtak, og kan ikke se hvorfor det samme ikke skal gjelde i denne saken. Norsk Vind viser videre til Stortingsmelding 25 (2015-2016) hvor det framgår at det er ønskelig å begrense videreføringen av konesjoner som er gitt der det ikke er utsikter til å få realisert prosjektet innenfor en rimelig tidshorison. Norsk Vind skriver at de har søkt om ett års utsettelse, noe som gjør at den samlede fristen blir fem år fra konesjonstidspunktet. Dette mener de åpenbart ikke kan anses å gå utover en "rimelig tidshorison". Norsk Vind mener derfor at uttalelsene i Stortingsmelding 25 – som NVE viser til i sin begrunnelse – ikke gir støtte for NVEs avslag.

Norsk Vind viser også til at NVE viser til Stortingets vedtak av 19. juni 2020. De bemerker at Stortingets vedtak ikke er et lovvedtak, men et anmodningsvedtak til regjeringen. Videre anmoder Stortinget om at fristen vurderes "innenfor gjeldende regelverk". Norsk Vind mener at gjeldende regelverk i dette tilfellet åpner for utsatt frist. De viser også til at prosjektet ikke er avhengig av elsertifikater, og kan derfor ikke se at det foreligger noen saklig grunn til å vektlegge dette ved avgjørelsen av spørsmålet om det skal gis utsatt frist for idriftsettelse av Faurefjellet. Norsk Vind skriver at hensikten med elsertifikatloven har vært å gi insentiver til utbyggere for å kunne nå fastsatte produksjonsmål innen 2021, ikke å redusere realisasjonen av nye fornybarprosjekter etter det tidspunktet.

I vedtaket har NVE lagt til grunn at prisstigninger og/eller andre endringer i leverandørmarkedet ikke er relevant for behandlingen av søknad om utsatt frist for idriftsettelse. Norsk Vind er uenige i denne vurderingen. De mener dette ikke er i samsvar med energiloven § 10-4, hvor det fremgår at "endringer i

[konsesjons]vilkårene kan også foretas etter søknad fra konsesjonæren". Bestemmelsen oppstiller ikke egne begrensninger i hvilke forhold som kan vektlegges. Norsk Vind mener derfor at markedsmessige forhold kan være relevante. De skriver at den generelle fristen som er kommunisert til alle konsesjonærene i det norske vindkraftmarkedet har bidratt til et unaturlig pris- og kapasitetspress i turbinmarkedet. Sammen med covid-19 gjør dette ifølge Norsk Vind det vanskelig for leverandørene å forplikte seg på markedsmessige vilkår til ferdigstilling innen 31.12.2021. Dette er forhold som Norsk Vind mener er klart relevante i den konkrete helhetsvurderingen av om det skal gis utsatt frist.

Norsk Vind viser til at det i NVEs brev av 27.11.2019 er lagt til grunn at det kan gis utsatt frist når det foreligger spesielle forhold. De mener summen av overnevnte omstendigheter gjør at det foreligger slike spesielle forhold i denne saken.

3. NVEs vurdering av klagen på vedtakene av 16.06.2020

3.1. Innledning

Alle klagen er gitt innen gjeldende klagefrister. Bjerkreim kommune og Rogaland fylkeskommune har etter henvendelse til NVE fått utsatt klagefrist slik at klagesaken kunne behandles politisk.

NVE har vurdert alle klagen og tatt dem inn til klagebehandling uten en nærmere vurdering av rettslig klageinteresse. NVE har lagt til grunn at alle klagen er fremmet av klager som enten har en geografisk eller tematisk tilknytning til vedtakene.

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse (fv. § 33).

NVE kommenterer kun nye forhold som klagerne anfører og som ikke tidligere er vurdert og forhold som bør utdypes nærmere. For øvrig viser vi til våre vedtak og notater av 16.06.2020.

I mange av klagen anføres det felles klagegrunner som gjelder flere av de fem vedtakene av 16.06.2020. Samtidig opplyser en del klager om at de klager på alle de fem vedtakene, uten at det er konkretisert i klagen hvilke klagegrunner som er knyttet til hvilke vedtak. Særlig klager på NVEs godkjenning av MTA for nettilknytningen og konsesjonsendringer for nettilknytningen inneholder i liten eller ingen grad klagegrunner som konkret er knyttet til disse to vedtakene. Vi vurderer derfor klagen på de fire vedtakene som omhandler konsesjonsendringer og godkjenning av detaljplan og/eller MTA samlet i kapittel 3.2. Deretter gjør vi en separat vurdering av klagen på vedtaket om samtykke til ekspropriasjon for etablering av nettilknytningen i kapittel 3.3. I kapittel 4 vurderer vi klagen på vedtaket av 21.08.2020.

3.2. Klagegrunner som gjelder vedtakene om konsesjonsendringer og godkjenningen av detaljplan og/eller MTA for vindkraftverket og 132 kV kraftledning

3.2.1. Lovanvendelsen og saksbehandlingen

3.2.1.1. Konsekvensutredningsforskriften

Mange klager mener de samlede endringene i prosjektet siden konsesjonen ble meddelt er for omfattende, og at endringene ikke er tilstrekkelig utredet. De krever derfor en ny konsekvensutredning. Flere klager, deriblant Rogaland fylkeskommune og Fylkesmannen i Rogaland, skriver at nullalternativet som er lagt til grunn i saken innebærer et vindkraftverk med en samlet installert effekt på 46 MW. Sammenlignet med dette, er økningen i installert effekt i den nye utbyggingsløsningen på 21,2 MW. Klagerne viser til at det er et tydelig krav i konsekvensutredningsforskriften at en økning på mer enn 10 MW skal konsekvensutredes. I saksframlegget til Rogaland fylkeskommune viser

fylkesrådmannen til at EU-domstolen har framhevet at prosjekter som gjennomgår en trinnvis godkjenningssprosess utredes som helhet. Det forutsettes at en slik utredning er tilstrekkelig omfattende slik at de aspekter av prosjektet som ikke allerede har blitt utredet eller krever fornyet utredning dekkes. Fylkesrådmannen mener videre at den framlagte dokumentasjonen ikke er tilfredsstillende i forhold til kravet om oppdatert kunnskap, jf. KU-forskriften § 28. Flere klagere mener også at det er en mangel ved utredningen at den ikke inneholder en beskrivelse av nåværende miljøtilstand og forventet utvikling dersom planen eller tiltaket ikke gjennomføres, jf. KU-forskriften § 20. FNF Rogaland skriver at behovet for utredning også gjelder naturmangfoldloven. NTV anfører at det foreligger saksbehandlingsfeil ved vedtakene, fordi risikoen for forstyrrelse av TV-signalet ikke er håndtert i henhold til de krav som følger av energilovgivningen og konsekvensutredningsregelverket, og heller ikke er i samsvar med OEDs vedtak av 24.03.2020 vedrørende Haram vindkraftverk (sak 19/1700).

NVE mener saksbehandlingen tilfredsstillende de særskilte saksbehandlingskravene i forskrift om konsekvensutredninger. Vi viser i den forbindelse til kapittel 8.2 i vårt notat *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020. Kravene innebærer at konsekvensutredningen skal legges til grunn for behandlingen av tiltaket gjennom alle saksbehandlingstrinnene. Konsekvensutredningen skal eventuelt oppdateres eller suppleres med ny informasjon for å oppnå formålet om en så godt opplyst sak som mulig før vedtaket treffes, jf. fvl. § 17. NVE mener dette er oppfylt i denne saken. Vi viser til at beslutningsgrunnlaget for vedtakene av 16.06.2020 blant annet inneholder nye fagrapporter for temaene landskap, fugl, støy og skyggekast. Etter NVEs vurdering er det disse fagtemaene som i størst grad kan påvirkes av de endrede dimensjonene for vindturbinene. For øvrig inneholder vedlegg fire til detaljplan/MTA også en omtale av endrede virkninger for øvrige fagtema, deriblant friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø og nærings- og samfunnsinteresser. Når det gjelder NTVs klage vedrørende utredning av virkninger for TV-signaler, viser vi til våre kommentarer i kap. 3.2.2.7.

3.2.1.2. Høring, høringsparter og behandling av høringsinnspill

Aksjonsgruppa og Motvind Norge mener det er en mangel ved saksbehandlingen at NVE bestemte seg for hvilke av endringene i utbyggingsplanene som var konsesjonspliktige før gjennomføringen av høringen. I den forbindelse viser de til ordlyden i NVEs høringsbrev, og påpeker at den er sammenfallende med det Norsk Vind har søkt om. De mener derfor NVEs vurdering av hva som er konsesjonspliktige vurderinger er forutinntatt, og i strid med NVE Rettleiar 1/2016 og fvl. §§ 16 og 17. De mener også at det er en mangel ved saksbehandlingen at høringsinnspillene i liten grad er tatt hensyn til. Flere klagere mener det er en mangel ved saksbehandlingen at NVE unnlot å sende tilleggsopplysninger og tilleggsutredninger på høring, deriblant den nye støyberegningen som er lagt til grunn for NVEs vedtak og søknad om endringer i adkomstveien.

Aksjonsgruppa og Motvind Norge mener det er en mangel ved saksbehandlingen at NVE sendte detaljplan/MTA og søknad om konsesjonspliktige endringer for Faurefjellet vindkraftverk på høring 27.11.2019, samme dag som vi også sendte et brev til alle vindkraftkonsesjonærer. De viser til at NVE i brevet til vindkraftkonsesjonærene stiller krav om at konsesjonærer må ha ferdig behandlet arealplaner ihht. plan- og bygningsloven før NVE ville ta detaljplan/MTA til behandling. Dette kravet er ikke oppfylt for Faurefjellet vindkraftverk, og Aksjonsgruppa mener det ikke er tilfældig at datoene på de to brevene sammenfaller. De viser videre til at det av NVEs bakgrunn for vedtak av 16.06.2020 framgår at detaljplan/MTA for Faurefjellet vindkraftverk var tatt til behandling før 27.11.2019, og skriver i klagen at det er uklart når NVE faktisk tok detaljplan/MTA til behandling.

NVE kan ikke slutte oss til at vi har hatt en forutinntatt holdning om hvilke endringer som er konsesjonspliktige. I høringsbrevet datert 27.11.2019 (NVE ref. 201904894-12) er det gjengitt hvilke konsesjonspliktige endringer Norsk Vind eksplisitt har søkt om. Som det framgår av vårt vedtak, har

NVE også behandlet andre endringer som konsesjonspliktige. Dette gjelder blant annet endringene i traséen til adkomstveien, som ble lagt fram i detaljplanen. Hvilke endringer i utbyggingsløsningen som NVE mener er konsesjonspliktige, er basert på en konkret vurdering der også høringsinnspill inngår i beslutningsgrunnlaget. Når det gjelder NVEs behandling av høringsinnspill, vil vi presisere at NVE vurderer all informasjon som spilles inn i høringsuttalelser. Alle høringsinnspill som omhandler endringene i utbyggingsløsning inngår i NVEs beslutningsgrunnlag i saken, og vi mener at det ikke foreligger saksbehandlingsfeil knyttet til høringen eller NVEs behandling av mottatte uttalelser.

NVE skal sørge for at saken er tilstrekkelig opplyst før vi kan fatte vedtak. Det er vanlig praksis at NVE krever tilleggsopplysninger i forbindelse med behandling av planer, ofte som følge av høringsinnspill, og at den nye informasjonen innarbeides i NVEs vedtak. Når NVE mottar tilleggsopplysninger og/eller tilleggsutredninger i en sak, gjør vi en konkret vurdering av behovet for høring. Dersom det ikke er lagt fram informasjon om nye virkninger for omgivelsene, er det etter NVEs vurdering ubetenkelig å unnlate høring, jf. energiloven § 2-1 sjuende ledd.

NVE konstaterer at det er en tilfældighet at høringsbrevet for Faurefjellet vindkraftverk og brevet til vindkraftkonsesjonærene ble sendt samme dag. Brevene er ekspedert av ulike saksbehandlere, og utsendelsen av dem var på ingen måte koordinert. I vårt brev av 27.11.2019 opplyser vi om at det per 21.11.2019 var fem prosjektene i kategorien "Tatt til behandling i NVE". Som det framgår av [denne lista](#), som vi publiserte på våre nettsider, var Faurefjellet ett av de fem. NVE mottok detaljplan/MTA for Faurefjellet vindkraftverk 15.11.2019.

3.2.1.3. Manglende objektivitet

Aksjonsgruppa, Motvind Norge og Vidar Birkeland mener NVE ikke har opptrådd objektivt i prosessen. De mener at prosessen har vært preget av stor velvilje ovenfor utbygger og manglende evne til å sette andre berørte i stand til å ivareta sine interesser. Dette mener de er i strid med fvl. §§ 16 og 17, samt KU-forskriften § 5 annet ledd, og en feil som kan ha virket bestemmende på vedtakenes innhold slik at vedtakene er ugyldige.

Vidar Birkeland mener NVE har påvirket valg av vindturbinetype og samlet installert effekt. Han viser til at det opprinnelig var søkt om økt samlet installert effekt til inntil 72 MW, men at dette underveis i behandlingen av detaljplan/MTA ble justert til 67,2 MW. Birkeland mener konsesjonær lander ned på en vindturbinetype med installert effekt 5,6 MW etter dialog med NVE.

NVE vil understreke at vi ikke har hatt dialog med konsesjonær eller andre omkring valg av vindturbinetype for Faurefjellet vindkraftverk. NVE ble gjort kjent med valget av vindturbinetype da vi mottok Norsk Vinds brev datert 20.04.2020. Her framgikk det at de hadde valgt vindturbiner av typen Vestas V150. Utbyggingsløsningen de søkte om godkjenning for, bestod da av 12 vindturbiner som hver hadde en installert effekt på 5,6 MW. Dette ga en samlet installert effekt på 67,2 MW. Samtidig hadde Norsk Vind tidligere søkt om å øke den samlede installerte effekten fra 60 MW til 72 MW. Tilleggsopplysningene datert 20.04.2020 inneholdt ingen endringer i denne søknaden. NVE ba derfor i e-post av 11.05.2020 (NVE ref. 201904894-90) om en begrunnelse for hvorfor Norsk Vind søkte om en annen installert effekt enn den de søkte om godkjenning for i detaljplan/MTA. Som respons på NVEs henvendelse, justerte Norsk Vind i brev av 12.05.2020 søknaden om endret installert effekt fra 72 MW til 67,2 MW.

Når det gjelder klagegrunnene knyttet til velvilje ovenfor utbygger og manglende evne til å sette andre berørte i stand til å ivareta sine interesser, viser NVE til våre kommentarer i kap. 3.2.1.2 over og beskrivelsen av vår behandling i kap. 3 i notatet *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020. NVE har besvart en rekke henvendelser fra lokale interessenter underveis i vår behandling av saken. Vi har også ved flere

anledninger krevd tilleggsopplysninger fra Norsk Vind for at saken skulle være tilstrekkelig opplyst. Vi kjenner oss ikke igjen i klagerens beskrivelser, og mener at det ikke foreligger saksbehandlingsfeil knyttet til manglende objektivitet.

3.2.1.4. Tilgang til vedtaksdokumenter

Motvind Dalane/Motvind Sørvest viser til NVEs brev av 16.06.2020, NVE ref. 201904894-103, hvor det står at NVE har fattet fem vedtak som omhandler Faurefjellet vindkraftverk med tilhørende nettilknytning. De mener det ikke framgår klart av brevet hvilke fem vedtak som er fattet, og viser til at det kun er publisert tre vedtak datert 16.06.2020 på NVEs nettsider. Organisasjonene mener derfor at de resterende dokumentene må legges ut offentlig, og at det må gis ny klagefrist.

NVE kan ikke slutte oss til at det er uklarhet knyttet til hvilke fem vedtak som ble fattet i saken 16.06.2020. Vi viser til at vedtaksdokumentene er listet opp som kulepunkter under overskriftene "Relevante dokumenter" i brevet av 16.06.2020 (NVE ref. 201904894-103). Alle vedtakene ble publisert på NVEs nettsider, og er også tilgjengelige via eInnsyn. Videre publiserte NVE [denne nyhetssaken](#) om vedtakene 16.06.2020. Vi konstaterer videre at klageren lister opp alle de fem aktuelle vedtakene i sin klage av 08.07.2020.

3.2.1.5. Lokal medvirkning

Aksjonsgruppa mener det er en mangel ved saksbehandlingen at det ikke har vært muligheter for å påvirke detaljene. De skriver i klagen at konsesjonær ikke hadde noen kontakt med interessenter og kommunen i detaljplanleggingen, noe som er i strid med konsesjonsvilkår nr. 14 og NVEs mange retningslinjer. Terje og Marianne L. Munthe mener Norsk Vind har bidratt til uklarheter og forvirring underveis i prosessen, og at det har vært liten interesse for å lytte til innspill fra berørte parter. De mener forvaltningsloven §§ 16 og 17 ikke er fulgt.

Norsk Vind skriver i sine kommentarer til klagen at de oppfatter møtepunkter og interessenter som oppgitt i detaljplan/MTA som tilstrekkelige for å sikre at prosjektet har funnet et format som søker å hensynta ulike forhold. De opplyser at innspill under denne prosessen er tatt med i vurderingen av hensiktsmessig utbyggingsløsning, sett i sammenheng med øvrige økonomiske og landskapsmessige hensyn.

NVE viser til vår omtale av temaet i kap. 8.6 i notatet *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020, og har ingen ytterligere kommentarer. Vi har forståelse for at det kan være ulike forventninger til medvirkning i detaljplanleggingen av et vindkraftverk, men kan ikke se at det er forhold i denne saken som tilsier at det foreligger feil ved vedtaket knyttet til manglende involvering av kommune og grunneiere/rettighetshavere.

3.2.2. Skjønnsutøvelsen

3.2.2.1. Metodikk og vektlegging

Aksjonsgruppa og Motvind Norge viser til at NVEs faglige skjønsvurderinger fører til at de aller fleste ulemper omtales som relativt små i NVEs notat *Bakgrunn for vedtak*. Dette mener de kan tyde på systematiske feil. Videre skriver de at NVE vurderer prosjektet som et lønnsomt og samfunnsmessig rasjonelt prosjekt. Klagerne mener at det er usikkerhet rundt beregninger av lønnsomhet, og at de ikke bør ha avgjørende vekt hvis andre samfunnsverdier er utelatt. De kan ikke se at NVE har tatt med noen eksterne virkninger i analysen av samfunnsmessige rasjonelle virkninger. Aksjonsgruppa mener at mange av kostnadene som påføres andre som følge av utbyggingsløsningen enkelt kunne vært estimert, og nevner tap av framtidig næringsgrunnlag, tap av eiendomsverdier, risiko for ødelagt drikkevann, tap

av LNF-arealer og økte helseomkostninger som eksempler. Aksjonsgruppa mener det er misvisende når NVE bruker en kvantitativ analyse med begrenset rekkevidde og måler denne mot overordnet faglig skjønn knyttet til svært mange av ulempene. De mener dette gjør at ulempene blir bagatellisert. Motvind Norge skriver at det er enkelt å finne at fordelene er større enn ulempene når ulempene ikke vektlegges, og at vedtakene mangler en fullstendig samfunnsøkonomisk analyse. Terje og Marianne L. Munthe mener natur- og miljøverdier ikke vektet tungt nok. Vidar Birkeland mener belastningen for naboene ikke er veid opp mot konsesjonærens fordeler.

NVE viser til at vår vurdering av at endringene i utbyggingsløsningen er basert på en vurdering av prissatte og ikke-prissatte konsekvenser. Enkelte virkninger, slik som energiproduksjon, kan kvantifiseres. De fleste virkningene som er vektlagt av NVE, kan imidlertid ikke kvantifisert. NVEs vektlegging av fordeler og ulemper er basert på faglige skjønnsvurderinger av hvordan relevante miljø- og samfunnsinteresser kan påvirkes av den endrede utbyggingsløsningen. For en nærmere presentasjon av vår samlede vurdering av den endrede utbyggingsløsningen, viser vi til kapittel 9 notatet *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020.

3.2.2.2. Støy

Mange klagere ber om en ny støyutredning. De viser til at det er usikkerhet knyttet til støyvirkninger, og mener det er flere feil knyttet til den beregningen som er lagt til grunn for NVEs vedtak. Oppgitt kildestøy og temperatur trekkes særlig fram. Enkelte klagere er også uenige i valg av vindhastighet, og mener 10-12 m/s skulle vært lagt til grunn. Videre er flere kritiske til hvorvidt faktisk støynivå kan dokumenteres med støymålinger i etterkant av en utbygging. Bjerkreim kommune viser i sitt saksframlegg til at støyberegningene viser at flere boliger ligger tett på grenseverdiene for støy. Kommunen viser til at det er NVEs ansvar å følge opp at konsesjonsvilkår overholdes, men skriver at det i praksis mest sannsynlig vil bli kommunens ansvar, som ny støymyndighet, å følge opp eventuelle klager på støy i ettertid.

Fylkesmannen i Rogaland viser til at støyretningslinjen (Miljødirektoratet sin rettleiar M-128-2014 Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012)) ikke er nevnt i vilkåret i anleggskonsesjonen, og mener det er nødvendig at det settes vilkår om at konsesjonær skal drifte anlegget i samsvar med denne. Fylkesrådmannen mener i saksframlegget til Rogaland fylkeskommune at det er uklart om de støynivåene som er oppgitt er de beregnede «worst case» verdiene, eller om det er beregnede verdier + 3 dB, og om usikkerheten er hensyntatt i vurderingene i forhold til anbefalt støygrense.

Norsk Vind skriver i sine kommentarer til klagen at det er redegjort for valg av parametere i støyrapporten. De viser til at bruken av 15 °C som standardverdi er anbefalt i danske og finske retningslinjer for beregning av støy, samt for planleggingsformål i "General Prediction Method» (DAL-32). Videre opplyser de at en endring av modellparameteren fra 15 °C til 7 °C vil gi marginal påvirkning på resultatet. I et notat datert 23.09.2020 redegjør Akustikkonsulten for bruken av standardparametere i støyberegningen, og presenterer resultater fra en beregning der standardparameteren for temperatur er endret fra 15 °C til 5,17 °C. Beregninger viser at støynivået ved enkelte mottakerpunkter øker noe, men ingen nye støymottakere får støy over Lden 45 dB som følge av endringen.

Norsk Vind viser videre til at det i kapittel 9.8.2 i retningslinjen for støyberegninger framgår at det er 8 m/s ved 10 m høyde som skal legges til grunn for "verste tilfelle"-beregningen. Norsk Vind skriver at siden det er lagt til grunn i beregningene at vindturbinene alltid driftes med det høyeste støynivået, vil en økning i vindhastigheten i modelleringen ikke medføre økt støy fra vindturbinen. Beregningene er derfor ifølge Norsk Vind også representative i områder med vindskygge.

Når det gjelder kildestøy, opplyser Norsk Vind at den oppgitte kildestøyen på 104,9 dBA er identisk med den verdien som i deres kontrakt er definert som maksimalt støynivå uten bruk av støymoduser. Ifølge Norsk Vind er 107,7 dBA maksimalt kildestøynivå for den aktuelle vindturbinotypen dersom det ikke installeres øyevipper¹. Norsk Vind skriver også i sine kommentarer at de som konsesjonær plikter å til enhver tid overholde de grenseverdier for støy som er satt og iverksette avbøtende tiltak ved overskridelse.

Til Fylkesmannens krav om at det legges inn i vilkårene at vindkraftverkets driftes etter gjeldende støyretningslinje, skriver Norsk Vind at retningslinjen er til bruk i behandling av støy ved arealplanlegging, og er dermed ikke anvendelig som veileder for drift av vindkraftverk. De viser til at det er de samme grenseverdier som er fastsatt av NVE i konsesjonen som ligger til grunn for veilederen (45 Lden dB). I så måte oppfatter Norsk Vind at prosjektet skal driftes slik at denne grenseverdien ikke overskrides.

NVE har i notatet *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020 redegjort for vår vurdering av støy i saken. Her fremkommer det at vi vurderer den fremlagte beregningen av støyvirkninger til å være en worst case støyberegning. NVE har ingen merknader til parametervalgene knyttet til kildestøy og vindhastighet. Vi konstaterer at Vestas i [brosjyren som er tilgjengelig på selskapets nettsider](#) oppgir 104,9 dB(A) som maksimalt støynivå for vindturbinen som inngår i den godkjente utbyggingsløsningen for Faurefjellet vindkraftverk. Følgende framgår av en fotnote nedenfor det oppgitte kildestøynivået: "*Sound Optimised Modes available dependent on site and country*".

NVE vil påpeke at støyrapporten som er vedlagt detaljplan/MTA inneholder redegjørelser for valg av parametere. Her fremgår det at 15 °C er anbefalt brukt i danske og finske retningslinjer for beregning av støy. Samtidig oppgis det i beregningen at det kan legges til grunn at bruk av Nord2000 innebærer en sikkerhetsmargin på 1 dB.

Det finnes per i dag ingen norsk veiledning om hvilken temperatur som bør brukes, men det skal generelt brukes konservative parametere. Konsesjonærens kommentarer til klagen viser at lavere temperatur kan gi økt beregnet støynivå. NVE er på dette grunnlag enig med klagerne i at temperaturvariasjoners påvirkning på støyberegningene burde vært vurdert nærmere i både detaljplan/MTA og NVEs vedtak av 16.06.2020. NVE konstaterer at dette er rettet opp i NVEs forberedende behandling av de mottatte klagen.

NVE har i notatet *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020 varslet at det kan bli aktuelt med emisjonsmålinger etter idriftsettelse av vindkraftverket. Dette skyldes at enkelte boliger/fritidsboliger har et beregnet støynivå nær grenseverdien og at det er en viss generell usikkerhet om støynivået. Den nye beregningen viser at støynivået for naboer øker noe. Etter NVEs vurdering er det derfor enda mer aktuelt å kreve emisjonsmålinger og nye «worst case»-beregninger med redegjørelse for alle parametervalgs påvirkning på støyberegningen i vindkraftverkets driftsfase. Vi anmoder derfor OED om å vurdere å sette dette som vilkår til godkjenningen av detaljplan/MTA for Faurefjellet vindkraftverk. Dersom eventuelle nye målinger og beregninger viser at støynivået er over grenseverdien, må det gjennomføres avbøtende tiltak.

3.2.2.3. Landskap, lysmerking og visuelle virkninger

Aksjonsgruppa og Motvind Norge ber OED avklare begrepet "vindkraftverket vil bli meget godt eksponert fra store omkringliggende områder". De skriver at NVE ser ut til å tolke dette som en blankofullmakt til å endre høyde. Videre mener de det er urimelig når NVE i sin vurdering av synlighet

¹ Begrepet øyevipper (serrated trailing edges) brukes om en støyreducerende teknologi som kan installeres på rotorbladene til en vindturbin, og som medfører redusert kildestøynivå.

skriver at vindturbinenes totalhøyde har mindre betydning for omfanget av visuelle virkninger med økende avstand til planområdet, og gjengir visualiseringer fra detaljplan/MTA der vindturbinene er lite synlige. Vidar Birkeland etterlyser vurdering av visuelle virkninger for områdene nord for Faurefjellet. Han etterlyser også tredimensjonale modeller av vindkraftverket fra Birkeland og Vikeså. Serigstad m.fl. skriver at de har etterlyst visualiseringer fra Fuglestad/Høgevoll, men at dette fortsatt ikke foreligger. Anne og Frank Tollefsen mener den godkjente utbyggingsløsningen gir visuelle virkninger som går lenger enn forutsatt i konsesjonsvedtaket.

Aksjonsgruppa viser i et tillegg til sin klage til Norsk Vinds kommentarer til konsulentselskapet Meventus sin landskapsfaglige kompetanse. De viser til at det i utredningen er referert til Statens vegvesens håndbok V712, og at denne er vesentlig endret sammenlignet med den tidligere versjonen V140. Aksjonsgruppa mener Meventus ikke har kompetanse til å gjøre nye vurderinger basert på den reviderte metodikken, og krever ny utredning ihht. V712.

Flere klager kommenterer NVEs nye vilkår om lysmerking. Klagerne er kritiske til at tredjeparter må leve med kontinuerlig blinkende lys, og at NVE overlater til konsesjonæren å ta initiativ til dialog med Luftfartstilsynet uten at det er krav om et konkret tidspunkt for når et system som kun aktiverer lysmerkingen ved behov skal være på plass. Flere mener prosjektet ikke kan starte utbygging med mindre det foreligger en radarbasert løsning for lysmerking. Det vises i flere klager til brevet fra NVE til OED datert 17.06.2020 om merking av luftfartshinder i vindkraftverk (NVE ref. 202006750-1). Anne og Frank Tollefsen mener turbinhøyden bør reduseres til 120 m, slik at det ikke er krav om blinkende hinderlys.

Norsk Vind skriver i sine kommentarer til klagen at de har dialog med relevante fagmiljøer for å sikre at vilkåret om lysmerking overholdes. Når det gjelder utredningen av landskapsvirkninger, opplyser de at det er en skrivefeil i rapporten når det henvises til V712. Landskapsrapportens formål er å redegjøre for de konsekvenser det omsøkte tiltaket ville få ved å sammenligne disse med det kunnskapsgrunnlaget og verdisetningen som lå til grunn for konsesjonssøknaden. Av denne grunn er det ifølge Norsk Vind nødvendig å ta utgangspunkt i den metodikken som ble benyttet i den opprinnelige rapporten for å tydeliggjøre endringer i konsekvens.

NVE oppfatter at klagerne mener at endringene av synlighet er så store at dette burde ført til avslag på søknaden om godkjenning av detaljplan. Det er altså klaget på den samlede skjønnsvurderingen til NVE. Etter vår vurdering er det ingen nye momenter i klagen om visuelle virkninger som gjør at den samlede vurderingen i kapittel 9.1 i vårt notat *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020 bør endres. Når det gjelder hinderlys, viser vi til at det i vedtaket om godkjenning av detaljplan/MTA er satt et absolutt krav om installering av systemer som gjør at lysene kun slår seg på når luftfartøy nærmer seg vindkraftverket. Hvis det ikke er teknisk mulig å gjennomføre dette i sammenheng med at vindturbinene settes opp, må et slikt system installeres så snart det er mulig. NVE viser i den sammenheng til brevet som ble sendt fra NVE til OED 17.06.2020, der det blant annet står at alle tyske vindkraftverk har fått krav om installering av slike systemer. NVE vil følge opp dette med både konsesjonær og Luftfartstilsynet. Terskelen er høy for å trekke tilbake en konsesjon, og etter NVEs vurdering bør det ikke være aktuelt å trekke tilbake konsesjonen på grunnlag av hinderlysvirkninger. Konsesjonen er opprinnelig gitt på grunnlag av en utbyggingsløsning med lavere vindturbiner og hinderlys med mellomintensitet, men uten et system som sikrer at lysene kun slås på når luftfartøy nærmer seg.

Når det gjelder klagerens innvendinger mot den oppdaterte utredning av landskapsvirkninger, viser NVE til at dette er kommentert i kap. 5.3 i vårt notat *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020. Vi vil gjenta at vi gjør selvstendige vurderinger av tiltakets konsekvenser, der både utrederens konsekvensangivelse og høringspartenes merknader inngår i beslutningsgrunnlaget. I denne saken er landskapsutredningen sammen med høringsuttalelsene vurdert til å utgjøre et godt grunnlag for vedtakene. I den sammenheng

vil vi påpeke at saksbehandlere i NVE med formell landskapsfaglig kompetanse har vurdert utredningens kvalitet. NVE behandler mange lignende saker, og har dermed gode forutsetninger for å vurdere om beslutningsgrunnlaget er godt nok.

Den opprinnelige landskapsutredningen som fulgte konsesjonssøknaden, ble gjennomført i tråd med Statens Vegvesens håndbok 140. Etter NVEs vurdering er det hensiktsmessig at oppdateringen av denne utredningen ble gjort etter samme metode, og ikke etter V712 (fra 2018), slik at det er mulig å sammenligne utbyggingsløsningene på en god måte.

3.2.2.4. *Drikkevann*

Aksjonsgruppa mener det ikke er tatt behørig hensyn til risiko for forurensing av drikkevannskilden Storavatnet/Birkelandsvatnet og private brønner på Ivesdal og Asheim i NVEs vedtak. Ifølge FNF Rogaland ble det klart at IVAR har vedtatt Birkelandsvatnet som drikkevannskilde for ca. 300 000 mennesker etter at NVE godkjente detaljplan/MTA.

Norsk Vind skriver i sine kommentarer til klagen at dette er beskrevet i kapittel 7.2 i detaljplan/MTA. Videre skriver de at de er kjent med vedtaket og er i dialog med IVAR omkring avtale for ivaretagelse av nødvendige hensyn og sikre effektive forebyggende og avbøtende tiltak.

NVE viser til at hensynet til drikkevann og tiltak for å håndtere risiko for forurensning av drikkevann er omtalt i kap. 7 i detaljplan/MTA-planen for Faurefjellet vindkraftverk. Utover dette har NVE ingen kommentarer til temaet.

3.2.2.5. *Naturmangfold*

Fylkesmannen i Rogaland viser til at planområdet er dominert av naturtypen kystlynghei. Fylkesmannen skriver at en betydelig del av kystlyngheias biologiske mangfold er knyttet til luftrommet i en eller flere stadier av livssyklusen. Fylkesmannen mener derfor at den godkjente utbyggingsløsningen sterkt reduserer de tredimensjonale elementene av naturtypen kystlynghei. De mener at NVE i stor grad fokuserer på terrenginngrepene, og etterlyser en vurdering av vindkraftverkets påvirkning av luftrommet.

FNF Rogaland viser til at Faurefjellet er et kjent hubroterritorium. Fylkesmannen i Rogaland skriver at det mangler en vurdering av samlet belastning for hubro. De mener videre at helikopterflyvning må inn som en del av NVEs vilkår om restriksjoner i gjennomføringen av anleggsarbeid innenfor hensynssonen for hubro i perioden 1. februar - 31. juli. Videre mener Fylkesmannen at NVEs vurdering av at utbyggingen ikke vil medføre betydning for den regional eller nasjonale bestandsutviklingen for truede eller sårbare fuglearter er mangelfull fordi den ikke tar hensyn til samlet belastning og kritiske grensepunkt for artsoverlevingen. Fylkesmannen uttaler videre at de mener det foreligger nok informasjon om effektene av særlig maling av rotorblad som avbøtende tiltak knyttet til fugl, og mener dette burde vært et vilkår i konsesjonen fra start.

Fylkesrådmannen skriver i saksframlegget til Rogaland fylkeskommune at det er direkte feil når NVE i *Bakgrunn for vedtak* skriver at økt rotordiameter ikke medfører vesentlig økt hastighet ved rotorbladets ytterpunkt. Videre skriver fylkesrådmannen at det er usikkert om etterundersøkelser vil gi et godt nok kunnskapsgrunnlag til å vurdere avbøtende tiltak, fordi Mattilsynet foreløpig ikke har villet godkjenne bruk av GPS-merking av hubro.

Norsk Vind skriver i sine kommentarer til klagen at den godkjente utbyggingsløsningen innebærer noe redusert arealbeslag, og at de vurderer konfliktgraden som noe forbedret sammenlignet med nullalternativet. Videre skriver de at det ikke skal benyttes helikopterflyvning i forbindelse med utbyggingen av Faurefjellet vindkraftverk. Dette er imidlertid relevant ved bygging av ny 132 kV

ledning fra planområdet til Måkaknuten transformatorstasjon. Norsk Vind opplyser videre at det er gjort en vurdering av samlet belastning for hubro i den oppdaterte konsekvensvurderingen for fugl, avsnitt 9. Når det gjelder maling av rotorblader, skriver Norsk Vind at dette er teknisk gjennomførbart, og at de overlater til NVE å vurdere fordeler og ulemper og ev. sette et slikt konsesjonsvilkår.

NVE viser til at vindkraftverkets virkninger for fugl og øvrig naturmangfold er grundig vurdert i konsesjonsbehandlingen av Faurefjellet vindkraftverk. Endrede virkninger for fugl er utredet i forbindelse med detaljplan/MTA.

Det vil alltid være usikkerhet knyttet til virkningene av vindkraftverk. NVE har derfor satt vilkår om etterundersøkelser og restriksjoner i gjennomføringen av anleggsarbeidet. Siden det ikke skal benyttes helikopter i utbyggingen av Faurefjellet vindkraftverk, kan vi ikke se at det er behov for å endre på ordlyden i vilkåret om restriksjoner. Når det gjelder implementering av avbøtende tiltak som er dokumentert gjennom INTACT, viser NVE til omtalen av denne i vårt notat *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020. NVE var godt kjent med resultatene fra INTACT da vi gjorde disse vurderingene, og vi mener fortsatt at ev. implementering av avbøtende tiltak bør avvendes til det foreligger resultater fra de pålagte etterundersøkelsene. I den forbindelse viser vi til at NVE godkjente program for etterundersøkelsene 25.08.2020 (NVE ref. 201904894-148), der GPS-merking av hubro inngår.

3.2.2.6. Terrenginngrep

FNF Rogaland mener omtalen av veier, skjæringer og fyllinger i detaljplan/MTA er mangelfull og misvisende. Basert på erfaringer fra Egersund vindkraftverk er de skeptiske til nøyaktighetene i hvordan Norsk Vind beregner areal som blir direkte berørt av fysiske inngrep i terrenget. De viser til at veiene i Bjerkreim vindkraftverk er betydelig bredere enn 5,5 m i svinger og veikryss. FNF Rogaland mener videre at behovet for store fyllinger og skjæringer ikke framkommer spesifikt nok i detaljplan/MTA.

Fylkesmannen i Rogaland viser til at konsesjonær i søknad av 20.4.2020 skriver at eksisterende traktorvei som ikke skal benyttes i anlegget skal fjernes og revegeteres. De mener dette må inn som vilkår i konsesjonen.

Norsk Vind skriver i sine kommentarer til klagen at alle planlagte utvidelser, skjæringer og fyllinger er gjengitt på detaljplankartet, og at detaljplanen viser de faktiske behovene for inngrep basert på detaljprosjekteringen av anlegget. Videre opplyser de om at kap. 3.2 i detaljplan/MTA drøfter arealbeslaget inkludert skjæringer og fyllinger, og mener det reelle arealbeslaget er belyst. Norsk Vind skriver videre i sine kommentarer til klagen at de er positive til at det settes vilkår om fjerning og revegetering av eksisterende traktorvei der denne erstattes med ny vei.

NVE konstaterer at detaljplankartet inkluderer arealer avsatt til fylling og skjæringer langs internveinettet. Vi mener detaljplan/MTA redegjør godt for de planlagte terrenginngrepene og deres omfang. Videre vil vi vise til vår omtale av skjæringer og fyllinger i notatet *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020.

Når det gjelder tilbakeføring og revegetere av de delene av dagens veitrasé som erstattes med nye veistrekninger, vil NVE understreke at dagens traktorvei ikke er anlagt med tillatelse i medhold av energiloven. NVE kan ikke sette vilkår knyttet til inngrep utenfor planområdet eller den konsesjonsgitte traseen for adkomstvei. Vi konstaterer at Norsk Vind planlegger å tilbakeføre og revegetere de delene av dagens veitrasé som erstattes med nye veistrekninger, og peker på at kommunen vil være rette myndighet for et slikt tiltak.

3.2.2.7. TV-signaler

NTV anfører at det foreligger saksbehandlingsfeil ved vedtakene, fordi risikoen for forstyrrelse av TV-signalet ikke er håndtert i henhold til de krav som følger av energilovgivningen og konsekvensutredningsregelverket, og heller ikke er i samsvar med OEDs vedtak av 24.03.2020 vedrørende Haram vindkraftverk (sak 19/1700). Den manglende utredningen har ifølge NTV ledet til at detaljplan/MTA er godkjent på sviktende grunnlag. De skriver videre at det nå er avdekket en ytterligere problemstilling i denne saken, som kunne blitt avdekket ved en nærmere utredning, nemlig at matesignalet fra Bjerkreimsenderen til skyggenettsenderen i Øvstebødalen går over Faurefjellet.

NTV mener det ikke er i tråd med gjeldende regelverk når NVE godkjenner økning i totalhøyde på inntil 84 m og økning i rotordiameter. NTV ber i klagen NVE om å klargjøre hvor store endringer i dimensjon som aksepteres før det utløses ny konsekvensutredningsplikt. De ber også NVE om å klargjøre hvor mange år tilbake i tid utredningen kan ligge, før det kreves utredning basert på best tilgjengelig kunnskap.

NTV viser til at det i konsesjonssøknaden (s. 111) framgår at konsesjonær i samarbeid med Norkring vil detaljere og justere eksisterende planer slik at det ikke oppstår konflikter. Denne forutsetningen fra konsesjonssøknaden mener NTV ikke er fulgt opp fra Norsk Vind sin side. NTV mener det er en saksbehandlingsfeil at heller ikke NVE har fulgt opp denne forutsetningen, men i stedet godkjent framlagt detaljplan/MTA. Videre mener NTV at det er en saksbehandlingsfeil å ikke ta hensyn til TV-signalet når plasseringen av vindturbiner godkjennes.

NTV kommer i sin klage også med en rekke kommentarer til Norsk Vinds tiltaksplan for TV-signaler, datert 2.3.2020. De mener saksbehandlingen av tiltaksplanen er kritikkverdig, og at kravene i planen må være i tråd med OEDs vedtak av 24.03.2020 vedrørende Haram vindkraftverk (sak 19/1700).

Norsk Vind skriver i sine kommentarer til klagen at de sendte tre skriftlige forespørsler til NTV våren 2019 for å invitere til dialog før endelig utbyggingsløsning ble fastsatt. Konsesjonær finner det beklagelig at NTV ikke besvarte disse henvendelsene i planleggingsfasen, og skriver at de vil etterstrebe en tett og god dialog med NTV i tiden framover med fokus på å oppfylle konsesjonens vilkår nr. 19. Når det gjelder NTVs innvendinger mot tiltaksplanen, har Norsk Vind valgt å ikke kommentere disse nå. Norsk Vind skriver at de forventer å ha en dialog med NTV i tiden framover for å diskutere disse forholdene, og at NVEs endelige saksbehandling vil skje ihht. konsesjonsvilkår nr. 19. Til den nye problemstilling knyttet til skyggenettsenderen i Øvstebødalen uttaler Norsk Vind at dette ikke ble ikke påpekt fra NTV i deres høringsuttalelse til MTA-planen og representerer ny kunnskap.

NVE konstaterer at det i klagen fra NTV er lagt fram nye opplysninger om mulige virkninger for TV-signaler som følge av en utbygging av Faurefjellet vindkraftverk. Vi kan ikke se at mulige virkninger for satelittskyggenettverket gir grunnlag for å omgjøre vår godkjenning av detaljplan/MTA. Vi anmoder imidlertid OED om å sette et nytt vilkår i godkjenningen av detaljplan/MTA om at Norsk Vind i dialog med NTV skal vurdere virkninger for skyggenettsenderen i Øvstebødalen før vindturbinene monteres. Muligheten for avbøtende tiltak bør være en del av disse vurderingene. For øvrig viser til våre vurderinger i kap. 5.8 og 7.5 i notatet *Bakgrunn for vedtak* av 16.06.2020. Vi konstaterer at konsesjonen har et eget vilkår om ivaretagelse av TV-signaler (nr. 19), og viser til at NVE ikke behandlet dette vilkåret i våre vedtak av 16.06.2020. NVE vil gjøre konkrete vurderinger av avbøtende tiltak knytte til TV-signaler når vi mottar informasjonen konsesjonær er pålagt å sende inn gjennom nevnte konsesjonsvilkår.

3.2.2.8. Andre tema

Flere klagere nevner negative virkninger for en rekke andre tema i sine klager, deriblant Faurefjell som uberørt naturområde, myr, plante- og dyreliv, skyggekast for bebyggelsen på Fuglestad/Høgevoll og sumvirkninger.

NVE kan ikke se at det er lagt fram nye opplysninger eller synspunkt som ikke allerede er vurdert i NVEs notat *Bakgrunn for vedtak* 16.06.2020.

3.3. Klagegrunner som gjelder vedtaket om ekspropriasjonstillatelse

Motvind Norge skriver at de representerer fem medlemmer som er grunneiere av areal som omfattes av ekspropriasjonstillatelsen. Alle disse er uenige i ekspropriasjon av området. Motvind Norge mener kraftledningen ikke dekkes av ekspropriasjonsloven § 2 første ledd, og at inngrepet derfor ikke kan eksproprieres. Klagen begrunner dette med å vise til at ledningen eies og prosjekteres av en privat utbygger, og at kraften som skal overføres ikke er nødvendig for forsyningssikkerheten, men i hovedsak kommer utbygger selv til gode. Dersom NVE eller OED likevel finner ekspropriasjonsloven § 2 første ledd dekkende, ber Motvind Norge om at dette begrunnes i vedtaket.

Motvind Norge viser til klagen på NVEs vedtak om konsesjonsendringer for 132 kV ledningen fra Faurefjellet til Måkaknuten. De mener grunnlaget for konsesjonen – at fordelene overstiger ulempene – ikke er tydelig, og at feil fra dette vedtaket overføres til vurderingen i ekspropriasjonsvedtaket. Videre viser de til at NVE i vedtaket om ekspropriasjon angir samfunnets interesse for fornybar energiproduksjon. Motvind Norge mener denne begrunnelsen ikke er tilstrekkelig, da den ikke er konkret knyttet til inngrepet. De mener det mangler en vurdering av om akkurat denne fornybarproduksjonen vil være "meir til gagn enn til skade" for fellesskapet. At en privat virksomhet skal produsere overskuddskraft som samfunnet ikke har behov for, er etter Motvind Norges oppfatning ikke tilstrekkelig. Motvind Norge mener det er åpenbar tvil om inngrepet er mer til gagn enn til skade for fellesskapets interesser, og at det dermed ikke er hjemmel i ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd for å meddele ekspropriasjonstillatelse for tiltaket.

Anne og Frank Tollefsen skriver at de er blant grunneierne som konsesjonær trenger avtale med for å benytte jordarealer til transporten opp til Faurefjellet. De opplyser i klagen at konsesjonær ikke har vært i kontakt med dem for å få en avtale om dette, og mener den meddelte ekspropriasjonstillatelsen gjør at konsesjonær er lite aktiv opp mot de som må avstå grunn til infrastrukturen.

Det framgår av saksframlegget til Rogaland fylkeskommune at fylkesrådmannen mener det ikke er framskaffet et tilstrekkelig kunnskaps- og beslutningsgrunnlag til å kunne foreta en skikkelig avveining av ulike miljø- og samfunnsmessige virkninger opp mot hverandre. Videre mener fylkesrådmannen at NVE ikke har gitt noen forklaring på hvordan økt fornybar kraftproduksjon vektet i forhold til andre miljø- og samfunnsmessige verdier når de har foretatt en samlet vurdering av fordeler, skader og ulemper. Etter fylkesrådmannens oppfatning er det dermed ikke tilstrekkelig grunnlag til å konkludere med at de samfunnsmessige fordelene ved tiltaket utvilsomt er større enn skader og ulemper som det måtte medføre.

Norsk Vind skriver i sine kommentarer til klagen at arbeidet med å avklare behov for avtaler med grunneiere og rettighetshavere langs transportruten ikke er igangsatt. De opplyser at de plikter å framskaffe nødvendige avtaler før tiltak kan iverksettes.

NVE kan ikke se at det i klagen presenteres ny informasjon som gir grunnlag for å endre utfallet av vår interesseavveining i denne saken. Vi er heller ikke enige med Motvind Norge i at det foreligger feil lovanvendelse. Ekspropriasjonsvedtaket gjelder kun nettilknytningen, og bygger på en endelig konsesjon som ikke ble påklaget av noen parter eller interessenter.

4. NVEs vurdering av klagen på vedtaket av 21.08.2020

Norsk Vind har klaget på NVEs vedtak av 21.8.2020 om utsatt frist for idriftsettelse, og mener blant annet at NVE ikke i tilstrekkelig grad har vektlagt de forholdene som taler for å innvilge søknaden om utsatt frist. NVE er ikke enige med Norsk Vind i dette. Vi har gjort en konkret vurdering av søknaden om utsatt frist for idriftsettelse av 4.8.2020, og veid fordelene ved å innvilge søknaden opp mot ulempene.

Norsk Vind mener det foreligger feil ved NVEs vedtak, fordi NVE i vedtaket uttaler at klagen på detaljplan/MTA og konsesjonsendringer for Faurefjellet vindkraftverk ikke er til hinder for at anleggsarbeidene kan igangsettes. NVE vil i den anledning gjenta at klagen i seg selv ikke er til hinder for at vedtakene som er påklaget kan gjennomføres, da NVE har besluttet å ikke gi klagen på vedtak om konsesjonsendringer og godkjenning av detaljplan/MTA for Faurefjellet vindkraftverk oppsettende virkning. NVE har i vedtaket kun opplyst om at klagen på våre vedtak av 16.06.2020 ikke er til hinder for at vedtakene kan iverksettes. I tillegg til nødvendige tillatelser i medhold av energiloven, har konsesjonær selv ansvar for å skaffe seg andre nødvendige tillatelser. Når anleggsarbeidene ikke kan igangsettes på Faurefjellet på nåværende tidspunkt, skyldes ikke det klagen på NVEs vedtak, men at konsesjonær ikke har fått på plass den nødvendige avklaringen mot kommuneplanens arealdel. NVE har ingen rolle i slike avklaringer med kommunen.

NVE er ikke enige med Norsk Vind i at det foreligger spesielle forhold i denne saken som gir grunnlag til at vi kan fravike vår praksis. Det er bare særlige tilfeller, der konsesjonæren har kommet langt i anleggsarbeidene og uventede forhold hindrer idriftsetting innen fristen, at NVE mener vi likevel vil kunne forlenge fristen for idriftsetting utover 31.12.2021, jf. vårt brev til konsesjonærene av 27.11.2019. NVE konstaterer at det ikke er tilfelle i denne saken. Når det gjelder hvorvidt prisstigninger og/eller andre endringer i leverandørmarkedet er relevant forhold å vektlegge eller ikke i denne konkrete saken, vil NVE vise til at Norsk Vind opplyste å ha valgt vindturbinleverandør i brev til oss datert 20.04.2020. Da Norsk Vind valgte vindturbinleverandør, hadde NVE en søknad om utsatt frist for idriftsettelse til 31.12.2021 til behandling. Vi konstaterer at Norsk Vind ikke fant grunnlag for å endre denne søknaden etter å ha foretatt valget av leverandør. NVE kan derfor ikke se at det foreligger nye forhold knyttet til forhandlinger med vindturbinleverandør i denne saken som bør tillegges vekt i vår behandling av søknaden av 04.08.2020.

NVE kan slutte seg til Norsk Vinds vurdering av at en realisering av Faurefjellet vindkraftverk innen den omsøkte fristen 31.12.2022 kan anses å være innenfor en rimelig tidshorison fra tidspunktet fra endelig konsesjon (2017). Samtidig vil vi bemerke at Norsk Vind var kjent med både gjeldende frist for idriftsettelse og NVEs praksis i slike saker da de blant annet inngikk avtale med vindturbinleverandør. Selv om energiloven åpner opp for at vilkår kan endres, betyr det etter NVEs vurdering ikke at konsesjonær har noe rettskrav på å få innvilget søknad om endring av fristen for idriftsettelse. Vi har også i brevet av 27.11.2019 orientert alle konsesjonærer om at vår forvaltningspraksis vil være at fristforlengelser ut over 31.12.2021 som hovedregel ikke vil bli innvilget.

I NVEs vurdering av søknaden fra Norsk Vind viste vi til Stortingets vedtak av 19. juni 2020. NVE har ikke basert vårt vedtak på Stortingets vedtak, men vist til at det også politisk ikke er ønskelig med utsatt frist for idriftsettelse av vindkraftverk på land i Norge utover 31.12.2021.

5. Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre ett eller flere av våre vedtak av 16.06.2020 eller vedtaket av 21.08.2020. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse, jf. fvl. § 33. Det er i klagen lagt fram ny informasjon om mulige virkninger for TV-signaler, og Norsk Vind har lagt fram ny informasjon om støy som viser at

støynivået for naboer øker noe. NVE anmoder derfor OED om å vurdere å sette vilkår om emisjonsmålinger og nye «worst case»-støyberegninger til godkjenningen av detaljplan/MTA for Faurefjellet vindkraftverk. Vi anmoder også OED om å vurdere å sette vilkår i godkjenningen av detaljplan/MTA om at Norsk Vind i dialog med NTV skal vurdere virkninger for skyggenettsenderen i Øvstebødalen før vindturbinene monteres.

Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Advokatfirmaet Hjort DA
Aksjonsgruppa mot vindkraftutbygging på Faurefjellet v/Marit Brevik
Anbjørg Serigstad
Anne Tollefsen
Bjerkreim kommune
Forum for natur og friluftsliv Rogaland
Frank Tollefsen
Fylkesmannen i Rogaland
Jane Nygård
John Grønning
Marianne Munthe
Motvind Dalane
MOTVIND NORGE
MOTVIND SØRVEST
Norges Televisjon AS
NORSK VIND AS v/Per Ove Skorpen
Rogaland fylkeskommune
Vidar Birkeland